

Δεν γελάω, Οργίζομαι

Ακούω (και διαβάζω) διάφορους μυστήριους τύπους να αναφέρονται σε μια νέα χούντα

Αν και γεννήθηκα το 1971, έχω κι εγώ κάποιες μικρο-αναμνησούλες από τη χούντα. Θυμάμαι την ΕΙΡΤ και την ΥΕ-ΝΕΔ να μοστράρουν φαρδύ πλατύ τον, αλίστου μνήμης, φοίνικα. Μια φορά μάλιστα που με παιδική αφέλεια είχα ρωτήσει τον πατέρα μου «τι είναι αυτό;», εκείνος μου απάντησε με σοβαρότητα: «Είναι το κακό πουλί».

Όσο απίστευτο και αν φαίνεται, θυμάμαι και την επόμενη ημέρα του Πολυτεχνείου. Τα παντιζούρια στο σπίτι μας (Κυψέλη, πολύ κοντά στην Πατησίων) κλειστά μέρα μεσημέρι και απ' έξω να ακούγονται σποραδικοί πυροβολισμοί. Ημουν μόλις 2 ½ ετών - φυσικά, δεν μπορούσα να καταλάβω τι συνέβαινε. Ηξερα όμως αόριστα πως κάποιοι είχαν σκοτωθεί ή σκοτώνονταν.

Από μικρό παιδί άκουγα τη γιαγιά μου να μου μιλάει για την Κατοχή. Για το πόσο δύσκολα ήταν τα πράγματα, για τον κόσμο που πέθαινε από την πείνα ή εκτελούνταν με συνοπτικές διαδικασίες. Για το ότι οι Γερμανοί στρατιώτες που είχαν επιτάξει το σπίτι μας ήταν αγενείς και κακοί, αντίθετα από τους Αυστριακούς που ακολουθήσαν, οι οποίοι ήταν κύριοι.

Αργότερα, ο θεός μου μου διηγήθηκε την περιπέτειά του, τότε που ήταν να εκτελεστεί στον Εμφύλιο. Μου αποκάλυψε πως ένιωθε, κάνοντας αναφορά στους «συντρόφους» του που δεν στάθηκαν τόσο τυχεροί όσο αυτός.

Τόσο εγώ όσο και όλα τα «παιδιά της Μεταπολίτευσης» δεν ζήσαμε τίποτε από τα παραπάνω. Και σίγουρα δεν πρέπει να έχουμε κανένα παράπονο γι' αυτό. Ωστόσο, συχνά πυκνά ακούω πως τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι. Ακούω (και διαβάζω) διάφορους μυστήριους τύπους στα καφεενεία, στις εφημερίδες, τα τσατ ρουμ και τα μπλογκ να αναφέρονται σε μια νέα χούντα, μια νέα κατοχή, στα νέα «Δεκεμβριανά» κ.λπ., κ.λπ. Μερικοί μάλιστα υπερθεματίζουν κιόλας!

Τώρα είναι χειρότερα, λέει, γιατί τότε ξέραμε τον εχθρό. Φυσικά. Τότε τους βλέπαμε τους Ναζήδες, ενώ σήμερα το ύπουλο και αδηφάγο τέρας της μασονοσιωνιστικής Λέσχης (μπόντι) Μπίλντερμπεργκ (σε αγαστή συνεργασία με τους ντόπιους Γκαουλάιτερ) κινείται στο απόλυτο σκότος με στόχο να γονατίσει τον Ελληνισμό. Βεβαίως, βεβαίως, δεν λείπουν και οι καλοθελητές που χαλαρά υποστηρίζουν πως πρέπει να γυρίσουμε σε εκείνες τις παλιές, καλές εποχές. Πως η Ελλάδα χρειάζεται έναν νέο Παπαδόπουλο, έναν νέο Μποκάσα ή έναν νέο Νταρθ Βένιτερ...

Τέτοιες ισοπεδώσεις δεν σπανίζουν στην όμορφή μας χώρα. Και τι δεν έχουν ακούσει τα έρμα τα αυτάκια μας κατά καιρούς... Πως τα Ιμια είναι οι δικοί μας «δίδυμοι πύργοι». Πως ο Μπιλ Κλίντον ήταν χιλιάδες φορές χειρότερος από τον Χίτλερ, ενώ ο Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς (May god rest his soul) ο νέος Τσε Γκεβάρα. Πως η ελληνική νεολαία είναι πιο δυστυχισμένη από αυτήν της Παλαιστίνης κ.ο.κ.

“

Ειδικά σε αυτή τη χώρα, οφείλουμε σε τεράστιο βαθμό κάτι σε όλους αυτούς που έζησαν πριν από εμάς. Που εκτελέστηκαν, έζησαν με τον φόβο και χωρίς βασικές ελευθερίες σε σκοταδιστικά καθεστώτα, μόνο και μόνο για να μπορούμε εμείς σήμερα να πούμε τη σαχλαμάρα μας χωρίς να καταλήξουμε σε κάποιο μπουντρούμι

Φυσιολογικά, η αντίδρασή μου θα έπρεπε να είναι ένα χαμόγελο. Μια σκέψη του στυλ: «Πω πω, τι λέει ο άνθρωπος...». Δεν γελάω καθόλου όμως. Οργίζομαι. Όσο αδυσώπητη και αν είναι (ή γίνει στο μέλλον) η οικονομική κρίση που διανύουμε, όσο χτυπητές και αν είναι οι αδυναμίες της κυβέρνησης, των κομμάτων και γενικώς του πολιτικού μας συστήματος, ζούμε σε καθεστώς δημοκρατίας.

Ο ελεύθερος πολίτης έχει (εδώ και πάνω από τριετήμιση δεκαετίες) την ευχέρεια να αλλάξει τα πάντα με μια απλή κίνηση: την ψήφο του. Αν αυτό δεν έγινε και φτάσαμε εδώ που φτάσαμε, σίγουρα φέρει και ο ίδιος μεγάλη ευθύνη. Ακόμα κι έτσι, όμως, το Σύνταγμα έχει προβλέψει να εξακολουθεί να του δίνει ευκαιρίες να προχωρήσει στην πολυπόθητη (;) ανατροπή - όσο και αν πλέον τα περιθώρια στενεύουν συνεχώς.

Δεν ακολουθώ τη λαϊκίστικη μόδα. Πιστεύω πως δεν χρωστάμε απολύτως τίποτα στις επόμενες γενιές. Η Ιστορία μας έχει διδάξει πως κάθε γενιά χαράζει τη δική της πορεία, βάσει των επιλογών της. Αντίθετα, και ειδικά σε αυτή τη χώρα, οφείλουμε σε τεράστιο βαθμό κάτι σε όλους αυτούς που έζησαν πριν από εμάς. Που βασανίστηκαν, εκτελέστηκαν, έζησαν με τον φόβο και χωρίς βασικές ελευθερίες σε σκοταδιστικά και αποκρουστικά καθεστώτα, μόνο και μόνο για να μπορούμε εμείς σήμερα να πούμε τη σαχλαμάρα μας χωρίς να καταλήξουμε σε κάποιο μπουντρούμι. Οφείλουμε σεβασμό.

ΠΡΟΒΟΛΕΙΣ

Στου Τζίμη του Χοντρου

Δεν προλάβω να προσαράξουμε στη νέα κυβέρνηση και αρχίσωμε την παλιά μας τέχνη κόσκινο, δηλαδή το πολιτικό κουτσομπολιό. Ζήτημα πρώτον: σε ποιο επίπεδο είναι τα αγγλικά του Βενιζέλου, γιατί κυκλοφορεί μια φήμη ότι τα έχει μάθει με υπνοπαιδεία. Το γεγονός ότι τα γαλλικά του είναι σε επίπεδο Κριστίν Λαγκάρντ δεν συγκλόνισε κανέναν. Ζήτημα δεύτερον: γιατί χαράμισαν τον Ηλία Μόσιαλο, τεχνοκράτη ειδικευμένο σε θέματα Υγείας, φορτώνοντάς του τον αρχοντοχωριατισμό του

ΤΗΣ ΡΟΥΛΑΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

παλιού υπουργού Τύπου; Το γεγονός ότι προέρχεται από τον ανθό της μεταπολιτευτικής γενιάς, φυσικά, παραγράφεται. Ζήτημα τρίτον: γιατί ενώ τρέχουν τόσα θέματα, ο Σαμαράς μένει κολλημένος στα «σου 'πα, μου 'πες» που αντάλλαξε με τον Πρωθυπουργό την περασμένη Τετάρτη; Η μία εξήγηση είναι ότι αυτό ήταν ό,τι πιο συναρπαστικό του έχει συμβεί από τότε που ήταν roommate του Γιώργου στους κοιτώνες του Αμχερστ. Η άλλη εξήγηση (η δική μου) είναι ότι αφού χάσαμε, κάπου στα μισά της δεκαετίας του '90, την κουλτούρα του «κοριού», ο καθένας μπορεί πια να διαδίδει ό,τι θέλει χωρίς τις μπομπίνες και την τεκμηρίωση ενός, μετά συγχωρήσεως, Μαυρίκη.

Θα το τραβήξω κι άλλο - γιατί όχι; Εδώ ακόμη και ο Καρατζαφέρης ρητορεύει στη Βουλή ψαρεύοντας από το αντιλεξικό της πλατείας τον όρο «προδότης». Γιατί λοιπόν να μην κατεβάσει τον μοχλό ο Φωτόπουλος επί δικαίους και αδικούς; Και αν πάθεις και καμιά ζημιά Τσιτσάνη μου, εγώ θα την πληρώσω. Ψέματα;

ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΑ

Ο εθνικισμός και το χρέος

Ο Ντανιέλ Κον Μπεντί, όταν ρωτήθηκε από το «Βήμα της Κυριακής» ποια είναι η άποψή του για το γεγονός ότι η Γαλλία και η Γερμανία, από τη μια, δανείζουν χρήματα στην Ελλάδα και, από την άλλη, την υποχρεώνουν να αγοράζει τα όπλα τους, απάντησε: «Μα, αυτό το πρόβλημα οφείλεται στον ελληνικό εθνικισμό».

Ας αφήσουμε κατά μέρος τα υποβρύχια που γέρνουν και τα σκάνδαλα που κρύβουν. Ας παραβλέψουμε επίσης τη μάλλον θλιβερή διαπίστωση ότι τον άνθρωπο που πέρυσι είχε φωνάξει στο Ευρωκοινοβούλιο: «Είμαστε όλοι Έλληνες!», έναν χρόνο μετά καταφέραμε να τον κάνουμε να μας αντιμε-

Είχαμε την πεποίθηση ότι η Ευρώπη μάς χρωστούσε διότι ο Πάπας δεν βοήθησε τον Παλαιολόγο το 1453

τωπίζει με καχυποψία. Και ας σταθούμε στον εθνικισμό, σε αυτό το άκαμπτο ιδεολογικό μάρφωμα που σημάδεψε, και εξακολουθεί να σημαδεύει, περισσότερο από οτιδήποτε άλλο τη δημόσια ζωή μας. Αυτό καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε τον εαυτό μας, τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε συμμάχους και εταίρους, τον τρόπο με τον οποίο τοποθετούμαστε στον κόσμο μας. Και επειδή ο τρόπος με τον οποίον τοποθετούμαστε στον κόσμο μας είναι συνυφασμένος με το δημόσιο χρέος μας, αυτός καθόρισε και το χρέος μας.

Ο εθνικισμός δεν αναγνωρίζει πολιτικές αποχωρήσεις. Μπορεί να είναι δεξιός, αριστερός και αριστεροδέξιος. Υπήρξε εθνικοπατριωτικός στον καιρό του ψυχρού πολέμου, έγινε καρικατούρα στα χρόνια της χούντας και γλίστρησε στο «Η Ελλάδα ανήκει στους

Έλληνες», κοινωνικοποιήθηκε επί το σοσιαλιστικότερο, στη δεκαετία του ογδόντα. Πάντα όμως στηριζόταν στην κοινή, ρητή ή άρρητη, παραδοχή πως είμαστε ένα έθνος ανάδελφο, κοινώς μοναδικό, υπόχρεο μόνο στη μοναδικότητά του. Ο δικός μας εθνικισμός είναι η ναρκισσιστική έκφραση του ατομισμού μας.

Ο εθνικισμός έχει τη γραφική του πλευρά. Ας θυμηθούμε τις ιερειμίδες του μακαρίτη Χριστόδουλου, τη ρητορεία περί σέρβων αδελφών - κι ας είναι ο Μιλόσεβιτς και ο Μλάντιτς - το Μακεδονικό, τα γκολ του Euro 2004. Και ας δούμε τους κατοίκους της Σπάρτης που ξεκινούν με τα πόδια για το Σύνταγμα ως «Αγανακτισμένοι Έλληνες». Εχει όμως και τη σοβαρή πλευρά του. Σε αυτόν χρωστάει πολλά το οικονομικό θαύμα της ευρωπαϊκής Ελλάδας. Πίσω από τον άθλο του δημόσιου χρέ-

ους κρύβεται το ψυχικό αντανάκλαστικό της μοναδικότητας, της πεποίθησης ότι η Ευρώπη μάς χρωστούσε και έπρεπε να μας πληρώνει διότι ο Πάπας δεν βοήθησε τον Παλαιολόγο το 1453. Το αντανάκλαστικό που ενεργοποιείται όταν κάποιος θίξει τα ιδεολογικά του κεκτημένα δικαιώματα, είναι αυτό που επιτρέπει στη ΓΕΝΟΠ σήμερα να λέει: «Δεν πουλάω», ή στους Ηρακλειδείς της αγανάκτησης να λένε: «Δεν πληρώνω». Ο εθνικισμός είναι εξ ορισμού συντηρητικός. Οχυρώνεται πίσω από αγκυλωμένα στερεότυπα. Φωνάζει και αγανακτεί γιατί δεν ξέρει να μιλήσει. Είναι το ακριβώς αντίθετο του πατριωτισμού. Γιατί, όπως λέει ο Οργουελ, ο πατριωτισμός είναι «η αφοσίωση σε κάτι που συνεχώς αλλάζει, όμως εσύ αισθάνεσαι πως κατά βάθος μένει το ίδιο».

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Η Ελλάδα σε κρίση

Γιούνκερ: «Θα γίνει προσπάθεια να δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη». **Προειδοποιήσεις Ρεν - Ρόμπαϊ** ότι πρέπει να ψηφιστεί το Μεσοπρόθεσμο για να δοθεί η πέμπτη δόση

Λίγο φως μέσα στο σκοτάδι

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ:
ΕΙΡΗΝΗ Δ. ΚΑΡΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Το πρώτο... καρότο προς τον ελληνικό λαό – αλλά και την ελληνική κυβέρνηση – προσεφέρθη χθες από την Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να μετριαστεί η εντύπωση του ωμού εκβιασμού πως εάν δεν εγκριθούν το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα και ο εφαρμοστικός νόμος, η χώρα θα αφηθεί στη μοίρα της. Ο επικεφαλής του Eurogroup Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο να υπάρξουν μεταβολές στην πολιτική λιτότητας σε μεταγενέστερο χρόνο, έτσι ώστε να ενισχυθεί η ανάπτυξη και να μετριαστούν οι συνέπειες για τους Έλληνες πολίτες – οι οποίοι, όπως είπε, «τον ακουμπούν βαθιά».

Παράλληλα ο νέος υπουργός Οικονομικών Ευάγγελος Βενιζέλος μιλώντας στο περιθώριο του Eurogroup που συνεδρίασε στο Λουξεμβούργο, τόνισε ότι «το προέχον είναι να διαμορφωθεί μια καθαρή σχέση εμπιστοσύνης, να σταθεροποιηθεί η κατάσταση, να εκταμιευθεί η πέμπτη δόση. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να ψηφιστούν έως το τέλος Ιουνίου το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα και ο εφαρμοστικός νόμος».

Παρά την προσπάθεια του κ. Γιούνκερ να χρυσώσει το χάπι της λιτότητας για τους Έλληνες, τόσο ο πρόεδρος του Eurogroup όσο και ο επίτροπος Ολι Ρεν, αλλά και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χέρμαν βαν Ρόμπαϊ και τον πρόεδρο της Κομισιόν Ζοζέ Μπαρόζο.

Ο κ. Παπανδρέου διαβεβαίωσε τους συνομιλητές του για την προσήλωση της κυβέρνησής του στην εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος και στη συνέχιση των προσπαθειών για τη δημοσιονομική προσαρμογή και τις μεταρρυθμίσεις, εκφράζοντας την ελπίδα ότι το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα.

Εξέφρασε επίσης την ελπίδα η Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει «τις δεσμεύσεις» κινήσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης, «που δεν είναι μόνο ελληνική», κατά την επικείμενη Σύνοδο Κορυφής. Ωστόσο, η Σύνοδος Κορυφής δεν προβλέπεται να λάβει κάποια απόφαση για την Ελλάδα, καθώς ήδη όλα τα συνδεόμενα με τη χώρα μας ζητήματα έχουν παραπεμφθεί για τον Ιούλιο.

Μαζί με τον Παπαδήμο

Από τον Λουκά Παπαδήμο συνοδευόμενος ο Γ. Παπανδρέου κατά την επίσκεψή του στις Βρυξέλλες. Ο συνεργάτης του Πρωθυπουργού θα τον συνοδεύσει και στη Σύνοδο Κορυφής που αρχίζει την Πέμπτη. Το ειδικό βάρος που έχει στην Ευρώπη ο κ. Παπαδήμος, λόγω της επιτυχημένης θητείας του στην αντιπροεδρία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, λειτουργεί ενισχυτικά στο προφίλ του Πρωθυπουργού.

συμβιβασμός μεταξύ των εταίρων. Μάλιστα, σε μια χαρακτηριστική ένδειξη... καχυποψίας, το Eurogroup – όπως έγινε γνωστό ο κ. Γιούνκερ – αποστέλλει τεχνικό κλιμάκιο της τρόικας σήμερα και αύριο προκειμένου να διακριβωθεί πως το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα που κατατίθεται στη Βουλή είναι πράγματι αυτό που συμφωνήθηκε μεταξύ κυβέρνησης και δανειστών – δηλαδή, δεν έχουν γίνει «τροποποιήσεις» μετά την αναχώρηση του κλιμακίου του ΔΝΤ, της Κομισιόν και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Πάντως, το Eurogroup θα συνεδριάσει εκτάκτως στις 3 Ιουλίου προκειμένου να εγκρίνει την εκταμίευση της δόσης αμέσως μετά τη «συμμόρφωση» της Ελλάδας. Ο ίδιος ο κ. Βενιζέλος στη δήλωσή

του έκανε λόγο για την «άμεση και επιτακτική ανάγκη» να ανακτηθεί η αξιοπιστία της χώρας, ως προς την εφαρμογή του Προγράμματος. Εξήγησε επίσης πως μετά την έγκριση του νέου πακέτου βοήθειας, θα υπάρξει «νέα χρηματοδοτική στρατηγική, δηλαδή για το νέο Πρόγραμμα το οποίο αυτή τη στιγμή ετοιμάζεται». Συνεργάτες του Πρωθυπουργού έλεγαν πως πρόκειται για το Μνημόνιο 2, τη νέα δανειακή σύμβαση, στο πλαίσιο της οποίας ενδεχομένως να ενταχθούν και τα μέτρα για την ανάπτυξη, στα οποία αναφέρθηκε ο κ. Γιούνκερ. Ωστόσο, όπως επισήμανε και ο κ. Βενιζέλος, «ο πολιτικός χρόνος έχει συμπυκνωθεί πάρα πολύ, κάθε μέρα έχει τεράστια αξία και άρα δεν μπορούμε να χάνουμε ούτε ώρα».

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ. Την ώρα που οι εργασίες του Eurogroup όδευαν προς το τέλος τους στο Λουξεμβούργο, στις Βρυξέλλες έφτανε ο Έλληνας Πρωθυπουργός προκειμένου να συναντηθεί με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χέρμαν βαν Ρόμπαϊ και τον πρόεδρο της Κομισιόν Ζοζέ Μπαρόζο.

Ο κ. Παπανδρέου διαβεβαίωσε τους συνομιλητές του για την προσήλωση της κυβέρνησής του στην εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος και στη συνέχιση των προσπαθειών για τη δημοσιονομική προσαρμογή και τις μεταρρυθμίσεις, εκφράζοντας την ελπίδα ότι το Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα.

Εξέφρασε επίσης την ελπίδα η Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει «τις δεσμεύσεις» κινήσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης, «που δεν είναι μόνο ελληνική», κατά την επικείμενη Σύνοδο Κορυφής. Ωστόσο, η Σύνοδος Κορυφής δεν προβλέπεται να λάβει κάποια απόφαση για την Ελλάδα, καθώς ήδη όλα τα συνδεόμενα με τη χώρα μας ζητήματα έχουν παραπεμφθεί για τον Ιούλιο.

Και νέα στήριξη από τον Ομπάμα